



# नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक



यस वर्षको हिट फिल्म बन्न लागेको "होस्टेल ३"को प्रदर्शनको १० दिनपछि नयाँ गीत "रक अन" सार्वजनिक गरिएको छ । फिल्मको अन्त्यमा राखिएको यो गीतको व्यापक माग भएपछि युट्युबमा ल्याइएको निर्देशक प्रशान कडेलले बताए । गीतमा फिल्मको प्रमुख कलाकारहरू पाउस बज ठकुरी र रिहान गिरीको साथमा सलीर काजीको गायन तथा महेश ज्ञवालीको शब्द र संगीत रहेको छ ।

### आजको विचार...



सामाजिक... (दुई पेजमा)

गत काठिकृष्णि तीन महिना नेपाली फिल्मको व्यापार निकै उदेकलाग्यो रहयो । दयाहाङ राई, सौगात मल्ल, विपिन कार्की, प्रदीप खड्का, पित्रेका कार्की जस्ता नाम चलेका कलाकारको फिल्मलाई समेत दर्शकले पत्त्याउन । तीन महिना कुनै फिल्मले अपेक्षित व्यापार नजार्दा फिल्म क्षेत्रमा नै निराशा छाएको थियो । तर, फागुन दोस्रो सातादेखि हलमा दर्शकको चलपहल बढ्न थालेको छ । महेशशिवरात्रिमा आएका तीनवटा फिल्ममध्ये "नाज शरणम्"ले सन्तोषजनक व्यापार गर्‍यो ।



१० वर्ष ३० अंक २३१ १० २०८१ चैत ८ गते सोमबार १७ March २०२५, Monday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

### संक्षिप्त समाचार

#### आगलागीमा ५१ को मृत्यु

(रासस/एएफपी) स्कोन्डे, म्यासेडोनिया, चैत ३/ उत्तरी म्यासेडोनियाको एक राति क्लबमा आइतबार बिहान आगलागी हुँदा ५१ जनाको मृत्यु भएको त्यहाँको गुहमन्त्रालयले जनाएको छ ।

म्यासेडोनियाका पूर्वी शहर कोकानिस्थित 'क्लब पल्स'मा भएको आगलागीमा परी कम्तीमा ५१ जनाको मृत्यु भएको र १०० भन्दा बढी घाइते भएको गुहमन्त्री पान्स टोस्कोभस्कीले बताएका छन् । डीएनके नामक एक लोकप्रिय हिप-हप जोडी हेर्नको लागि करिब एक हजार भन्दा बढी युवा प्रशंसकहरू भेला भएको र उक्त स्थानमा एककासी आगलागी भएपछि उनीहरूको हताहत भएको हो । "कन्सर्टमा 'साइड इफेक्ट'का लागि प्रयोग गरिने 'पाइरो टेकि क डिभाइस'को प्रयोगका कारण आगलागी भएको हुन सक्छ," टोस्कोभस्कीले भने । उनिले भने, "ज्वालाले सजिलै ज्वलनशील पदार्थले बनेको छतलाई समाव्यो, त्यसपछि आगो पूरा बाक्लो घुर्बासहित हलमा फैलियो । हेलिकप्टरले केही घाइतेलाई राजधानी स्कोप्येका अस्पतालमा पुर्याएको छ । तीमध्ये २७ जनालाई नाउम ओडिस्की क्लिनिकमा भर्ना गरिएको अस्पतालका चिकित्सक ने बोजा नास्टोभले अनलाइन सम्बन्धमा एसडीकेलाई बताए । एसडीकेका अनुसार स्थानीय समयअनुसार बिहान ३ बजे आगलागी सुरु भएको थियो ।

## पाल्पामा एसईईको तयारी सकियो चार हजार ५ सय १० विद्यार्थी परीक्षामा सहभागी हुँदै

### रासस/रासस

पाल्पा, चैत ३/ चैत ७ गतेदेखि हुन लागेको यस वर्षको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा अर्थात् एसईई परीक्षाको तयारी पाल्पामा पुरा भएको छ । शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ पाल्पाले प्रश्न पत्र र उत्तर पुस्तिका सम्बन्धित स्थानमा पुर्‍याउनेदेखि केन्द्राध्यक्षको नियुक्तिको काम सकेको छ । केन्द्र अध्यक्षका लागि आज अभिमुखीकरण हुँदै छ । ईकाइका प्रमुख प्रेमराज खरेलले अभिमुखीकरण बाहेक एसईईको सबै तयारी पुरा भएको बताए । उनले भने 'परीक्षा केन्द्र, केन्द्राध्यक्ष टोक्नेदेखि प्रश्न पत्र, उत्तरपुस्तिका सम्बन्धित स्थानमा पुर्‍याउने काम सकिएको छ ।



२५ जना केन्द्राध्यक्ष, ३० जना सहायक केन्द्राध्यक्ष, २ सय ४६ निरीक्षक, ५० जना परीक्षा सहायक, ९८ जना विद्यालय सहायोगी र ३ सय १० जना सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिएको छ । यो वर्ष ४ हजार ९ सय १० जना विद्यार्थीले परीक्षाको लागि एजिड्युशन भरेको शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइले जनाएको छ । जसमा छात्र २ हजार ३ सय ५८ र छात्रा २ हजार ५ सय ५२ रहेका छन् । गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष परीक्षा दिने विद्यार्थी भने बढेका छन् । यहाँ अधिल्लो वर्ष ४ हजार १ सय ८४

जना विद्यार्थी परीक्षामा सहभागी भएका थिए । जसमा नियमिततर्फ ४ हजार १२ र ग्रेडवृद्धितर्फ एक सय ७२ जना रहेको शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइका पुरीक्षा शाखाका प्रमुख बमबहादुर थापाले जानकारी दिए । उनका अनुसार ग्रेडवृद्धितर्फ परीक्षामा सहभागी भएकोले यस वर्ष गतवर्ष भन्दा ७ सय २६ बढी विद्यार्थी सहभागी हुन लागेका हुन् । जिल्लाका १९ संस्थागत र १ सय २० सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूले परीक्षा दिइए । जसमा सामुदायिकतर्फ ४ हजार ३ सय ८९ विद्यार्थी परीक्षामा सहभागी हुने छन् । जहाँ २ हजार ४४ छात्र र २ हजार ३ सय ४५ छात्रा छन् । यसै संस्थागत विद्यालयका ५ सय २१ जना विद्यार्थीहरू मध्ये छात्र ३ सय १४ र छात्रा २ सय ७ जना रहेका छन् । नियमित अन्तर्गत साधारणतर्फ ३ हजार ५ सय ४ जना विद्यार्थीहरू परीक्षामा सहभागी हुँदै छन् । जहाँ एक हजार ७ सय १५ जना छात्र र एक हजार ७ सय ८९ जना छात्रा रहेको जनाइएको छ । यसै प्राविधिकतर्फ २ सय २८ जना रहेका छन् । जहाँ एक सय ३ जना छात्र र एक सय २५ जना छात्रा रहेका छन् ।

यस वर्ष ग्रेडवृद्धिको साधारणतर्फ एक हजार एक सय ३० विद्यार्थी रहेका छन् । जसमा ५ सय १३ छात्र र ६ सय १७ जना छात्रा रहेका छन् । यसै प्राविधिकतर्फ ४८ जना रहेका छन् । जसमा छात्र २७ र छात्रा २१ छन् । जिल्लामा सबै भन्दा कम एक सय जना चन्द्र मावि चापपानी केन्द्र र सबै भन्दा बढी ३ सय ५० टाँडाटी मावि रामपुर केन्द्रबाट परीक्षार्थी सहभागी हुँदै छन् । हरेक जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला परीक्षा समन्वय समितिले आवश्यक शान्ति सुरक्षा परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने काम गर्नुहुँदछ । परीक्षालाई सन्ध्या एवं भयनाउण परीक्षा समन्वय समितिले सबैलाई अप्रहण गरेको छ । उसले परीक्षामा कुनै अवयमित गतिविधि हुन नदिन सबैलाई सचेत पारेको छ । परीक्षा चैत ७ देखि १९ गतेसम्म सञ्चालन हुने छ । परीक्षा तालिका अनुसार आगामी पहिलो दिन अनिवार्य अंग्रेजी, संस्कृत: वेदविद्याभ्रमत्त-अनिवार्य संस्कृत रचना, अनिवार्य अंग्रेजी मद्रस्तातर्त- अनिवार्य अरेबिक भाषा अनिवार्य अंग्रेजी अनिवार्य संस्कृत भाषा र साहित्य (वेदविद्याभ्रम तर्फ) अनिवार्य नेपालीको परीक्षा हुनेछ । परीक्षा बिहान ८ बजेदेखि ११ बजेसम्म चल्ने छ ।

### कालीगण्डकी नदीमा दुई जना मृत भेटिए



पाल्पा, चैत ३/कालीगण्डकी नदीमा दुई जना मृत भेटिएका छन् । जिल्लाको बगनासकाली गाउँपालिकास्थित कालीगण्डकी नदीमा दुई जना मृत भेटिएका हुन् । मृत भेटिनेमा सिन्धुलीको गोलाचौर गाउँपालिका-६ का २६ वर्षीय भोजराज अस्लामी मगर र दाङको तुलसिपुर उपमहानगरपालिका-३ का ४४ वर्षीय तेजबहादुर रास्केटी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक सुनिन मन्सले जानकारी दिए । मृत भेटिएका दुई जना कालीगण्डकी करिडोर सडक खण्डमा काम गर्दै आएका मजदुर हुन् । मृतक अस्लामी बगनासकाली गाउँपालिका-६ दुर्गस्थित कालीगण्डकी करिडोर सडक खण्डको अस्थायी क्याम्पमा बसी सोही सडक खण्डमा डोजर अपरेटरको काम गर्दै आए थिए । उनी गत फागुन २६ गते बेलुका खाना खाई साथीहरूसँगै क्याम्पमा सुतेकोमा २७ गते बिहान हेर्दा विस्तारमा नभएको र खोजतलास गर्दा ५ दिनपछि शनिबार राती मृत अवस्थामा भेटिएका हुन् ।

—बाँकी अनिता पेयमा...

### 'शैक्षिक सुधार गरी क्याम्पसको साख फर्काउन्छौं'

पाल्पा, चैत ३/त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पामा नेपाल विद्यार्थी संघको तर्फबाट स्वतन्त्र विद्यार्थी युगियनको निर्वाचनमा सभापतिमा उम्मेदवारी दिएका कृष्ण अर्यालले शैक्षिक सुधार गरी क्याम्पसको साख फर्काउन विद्यार्थीहरूले नेविसंघलाई मद्दान गर्ने बताएका छन् । आइतबार पत्रकारहरूसँगको भेटमा उनले शैक्षिक गुणास्तर वृद्धि गरी खस्को क्याम्पसको साखलाई फर्काउन नेविसंघको नेतृत्वमा मात्रै सम्भव रहेकाले विद्यार्थीहरूले मद्दान गर्ने बताएका हुन् ।



नेता अर्यालले समय सापेक्ष क्याम्पसको शैक्षिक क्षेत्र सुधार नहुँदा विगतमा शैक्षिक धरोहरको रूपमा पहिचान बनाएको त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसको गरिमा खस्केको आरोप उनी त्यसको सुधारका लागि विद्यार्थी मतदाताले नेविसंघ र अखिल छात्रोद्यो संयुक्त प्यानललाई विजयी बनाउने विश्वास व्यक्त गरे । उनले क्याम्पसमा अहिले विज्ञान संकायमा वि.एसी, व्यवस्थापन संकायमा वि.वि.ए, वि.वि.एम मात्रै पढाई हुँदै आएको र एम.एसी, एम.वि.ए, वि.ए.एल.एल.वि नहुँदा धेरै विद्यार्थीहरू बाहिर जानुपर्ने बाध्यता रहेकाले त्यसको अत्यन्त गर्न आफूहरूले निर्वाचन जिन्तुपर्ने बताए । नेता अर्यालले भने 'पाल्पामा राम्रो पढ्ने वातावरण छ, तर शैक्षिक क्षेत्र अत्यन्त हुँदा धेरै विद्यार्थीहरू बाहिर जानु परेको छ, त्यसलाई हामीले रोक्नु छ, यहाँ समय सापेक्ष नयाँ-नयाँ र रोजगारीमूलक विषयहरू ल्याएर चल्न-फल्न पढाई दिनेकै विद्यार्थीहरू बाहिर जानुपर्ने बाध्यता पर्दछ, त्यस्तो भिन्न नेविसंघसँग मात्र छ ।' उनले क्याम्पसमा महिला होस्टेल सञ्चालनका लागि पहल गर्ने, साइन्स

क्याम्पसमा बोटनिक्न गाहनेको प्रबर्द्धन गर्ने, बतसिमा रहेको क्याम्पसको खाली जग्गाको सदुपयोग गर्न स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरी आन्तरिक छोट जुटाई एक सय जना विद्यार्थीहरूलाई पूर्ण छात्रावृत्तिमा अध्ययनको व्यवस्था मिलाउने जस्ता एजेण्डा नेविसंघले ल्याएको बताए । आफू यस अघि स्वविद्यु सभापति हुँदा धेरै हदसम्म क्याम्पसमा हुने शैक्षिक बेविधिहरू कम गर्न सफल भएको र विद्यार्थीहरूका हक अधिकार कार्यान्वयनमा अनुभूत हुने गरी काम गरेको उनले बताए । नेता अर्यालले पुनः सभापतिमा निर्वाचित भएमा विगतको अनुभवको प्रयोग गरी थप रचनात्मक काममा लाग्ने बताए । क्याम्पस प्रशासनले शैक्षिकको बेगमा विद्यार्थीहरूलाई धेरै दुःख दिइरहेको उनले बताए ।

—बाँकी अनिता पेयमा...

पा.वि.सू.सं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.सं. ११/०५१/०५२



### सम्पादकीय

## आउने बजेटबाट अपेक्षा

सरकारले नयाँ बजेट ल्याउने तयारी थालेको छ । विगतमा जस्तै यस वर्ष पनि सरकारले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि बजेट लेखनको कामलाई अगाडि बढाएको छ । सविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम जेट १५ गते बजेट पेश गर्नुपर्ने प्रावधान छ । बजेटले वास्तवमा आगामी आर्थिक वर्षको आय र व्ययको अनुमानका अतिरिक्त सरकारले अवलम्बन गर्ने सरकारी खर्च र राजस्वका उद्देश्य र नीतिहरूलाई पनि समेट्ने गर्छ । अहिले राष्ट्रिय योजना आयोगले दिएको १५ खर्बको बजेट सिलिडभित्र रहेर अर्थ मन्त्रालय बजेट निर्माणमा जुटेको छ । सरकारले आगामी बजेट कस्तो खालको ल्याउला भन्ने आम चासो छ ।

बजेट तर्जुमा गर्दा विभिन्न सरकारी लगायत गैरसरकारी संस्थाहरू र निजी क्षेत्रले समेत चासो दिने गर्छन् र आ-आफ्ना मागहरू प्रस्तुत गर्छन् । सरकार, खासगरी अर्थ मन्त्रालय बजेट तर्जुमाको सन्दर्भमा अहोरात्र खट्ने गर्छ । विभिन्न संघ/संस्था र व्यक्तिहरूसँग परामर्श गर्ने र सुझाव संकलन गर्ने जस्ता काम हुने गर्छन् । आर्थिक परिसूचकहरूको प्रक्षेपण र आर्थिक वृद्धिका लक्ष्य निर्धारण गदै बजेटको आकार निर्धारण गरिन्छ । आयोगका छनोट र बजेटको आकार निर्धारणमा योजना आयोगले पनि सक्रिय भूमिका खेल्ने गरेको देखिन्छ । जसअनुसार यति बेला मन्त्रालयगत छलफल जारी छ ।

आगामी बजेटले नियमित खर्च प्रणालीका निम्ति मात्रै नभएर नेपालको विकास मोडललाई नै परिवर्तन गर्ने, उच्च आर्थिक वृद्धि, पूर्वाधार विकासमा छलाड तथा नागरिकको जीवनस्तर सुधार हुनुपर्ने जनअपेक्षा छ । उक्त पृष्ठभूमिमा सरकारले आगामी बजेटको रणनीति तयार गर्नु पर्छ । राजस्व संकलनको अवस्था सीमित छ, बाट्य सहयोग अनिश्चित रहेँदा सरकारले सामान्य खर्च धान्नका निम्ति पनि आन्तरिक र बाट्य ऋण लिइरहनुपरेको छ । यस्तो अवस्थामा सरकारले अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाइराख्न सन्तुलित बजेट निर्माणमा ध्यान दिन जरुरी छ ।

### f Opinion @ Social Network f

याहा छैन भाग्य लेख्न को थियो, हर चीज अघुने नै छोडीरिपछ्छ । (सोनिया थामीको फेसबुक स्टेटस <https://www.facebook.com/Soniya.Thami>)  
यो अस्थामा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धाराणाहरु रकनेछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज [www.facebook.com/shitalapati](https://www.facebook.com/shitalapati) मा लगभग गर्न सक्नुहुन्छ ।

जनजन्मचर्चा दैनिकको उपजला तयारिँदा आइरहेको छ । जो पत्रिका अठ्ठ रतरीय अलि पठनीय बनाउनुका लागि तयारिँदैरहेको अमूल्य सुझावहरूको हामीलाई अचलतै जरुरी छ । पाठकहरूबाट तयारिँदा सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुने हामी अत्यन्तै धन्यवद् ।

जनजन्मचर्चा दैनिक  
भगवतीदेवी तामेल, पाल्पा

<b>प्रहरी कार्यालय</b>	५४००१
बुटवल ०५१-५४००२	मिसअमलाल भैया ०५१-५४००१३
स.प्र.भाग बुटवल ०५१-५४००३/४/५	पेरिचार मिश्र ०५१-५४००११, ५४००१२
बुटवल रामनगर ०५१-५४००३३	परिचार मिश्र ०५१-५४००१३
भैया ०५१-५४००११	पामा विना अमलाल ०५१-५४००१३
अपवादी ०५३-५४००११	सुमिनी मंडिल कलेज प्रसाद ०५१-४९११०१
मुम्बई ०५३-५४००११	विभव परारी ०५३-५४००१३
पारसी ०५३-५४००११	भैया आशी अमलाल ०५१-५४००१३
तीर्थहवा ०५३-५४००११	आशी अमलाल ०५१-५४००१३
पामा ०५१-५४००३३, ५४००११	तमस्र विना अमलाल ०५१-५४००१३
अष्टाक्षर रामपुर ०५१-५४००१३	तमस्र विना अमलाल ०५१-५४००१३
<b>संस्थागत कार्यालय</b>	सिद्धबहाल मणिल अमलाल ०५१-५४००१३
सुमिनीसिटी अमलाल ०५१-५४००१३, ५४००१४	कुशल विना अमलाल ०५१-५४००१३
सुमिनी अमलाल अमलाल ०५१-५४००१३, सुमिनी सिटी हेम ०५१-५४००१३, ५४००१४	

# सामाजिक सञ्जालको दोहोरो प्रभाव



शुक्रऋषि चौलागाई

**भूकम्पपश्चात् अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले ३ अर्ब अमेरिकी डलरको सहयोग प्रतिज्ञा गरे । तर नेपालमा पठाइएको सहयोगमा अत्यधिक भ्रष्टाचार हुने सम्भावना भएकाले प्रतिज्ञा गरिएको रकम आंशिक मात्र प्राप्त भयो । यसै अवसरमा युनिसेफले नेपालका बालबालिकाहरूलाई अस्थायी आवास र स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्छो । छिमेकी राष्ट्र भारतले पनि अस्थायी आवास र एक अर्ब डलर सहयोग गरेको थियो । चीन, एसियाली विकास बैंक र संयुक्त अधिराज्य लगायत अन्य राष्ट्रहरूले पनि महत्वपूर्ण द्विपक्षीय सहयोग प्रदान गरेका थिए । यस्तै, कोभिड-१९ महामारीमा सामाजिक सञ्जालमार्फत अक्सिजन सिलिन्डर र औषधि जुटाउने अभियानले धेरैको ज्यान बचायो । उदाहरणका लागि, खोटाङमा दिक्तेल बजार सामाजिक गुठीले कोभिड-१९ को महामारीबाट बच्न र बचाउनका लागि अक्सिजन लगायतका स्वास्थ्य सामग्री जुटाउन अभियान चलाएको थियो । गुठीको आह्वानमा सत्यापन र व्यक्तिगत रुपमा प्राप्त भएको सहयोग रकमबाट ४० लिटर क्षमताको २० वटा अक्सिजन सिलिन्डर, ३ हजार ५ सय थान मास्क र ३५ लिटर सेन्टिग्रेड अक्सिजन संकलन गरी सेवा प्रदान गरेको पाइन्छ । यस प्रकारको सहयोग सबैतिरबाट भएकाले धेरैको ज्यान बचेको थियो । जनचेतनाको क्षेत्रमा पनि सामाजिक सञ्जाल प्रभावकारी बनेको छ । महिला हिंसा र बालविवाहविरोधका अभियानले समाजमा ठूलो बहस सिर्जना गरेका छन् । JusticeForNormal अभियानले पनि नर्सलाई हत्याको विषयलाई राष्ट्रिय मुद्दा बनायो र सरकारमाथि दबाव सिर्जना गर्‍यो । ग्रामीण क्षेत्रमा स्वास्थ्य सचेतनाका लागि टिकटक**

२४००१	२४००१
मिसअमलाल भैया ०५१-५४००१३	२४००१
पेरिचार मिश्र ०५१-५४००११, ५४००१२	२४००१
परिचार मिश्र ०५१-५४००१३	२४००१
पामा विना अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
सुमिनी मंडिल कलेज प्रसाद ०५१-४९११०१	२४००१
विभव परारी ०५३-५४००१३	२४००१
भैया आशी अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
आशी अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
तमस्र विना अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
तमस्र विना अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
सिद्धबहाल मणिल अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
कुशल विना अमलाल ०५१-५४००१३	२४००१
सुमिनीसिटी अमलाल ०५१-५४००१३, ५४००१४	२४००१
सुमिनी अमलाल अमलाल ०५१-५४००१३, सुमिनी सिटी हेम ०५१-५४००१३, ५४००१४	२४००१

भिडियोहरूले पनि छोटो समयमै ठूलो प्रभाव पारेको भेटिन्छ । सहयोगको भावनालाई डिजिटल रूपमा सामाजिक सञ्जालले नेपाल समाजमा रहेको परम्परागत सहयोगको भावनालाई डिजिटल रूपमा दिएको छ । कुनै व्यक्तिलाई आर्थिक वा स्वास्थ्य संकट परेमा फेसबुकमा सहयोग अभियान सुरु हुन्छ । यस प्रकारको अभियानका उदाहरण लाखौं छन् र हरेक व्यक्तिको फेसबुक वालमा यी उदाहरणहरु देखा पाइन्छ । स्वयं संघको पनि २७ जुन २०१७ मा 'राष्ट्रिय अविचार केन्द्र' को लागि १८ लाख ९० हजार रुपैयाँ संकलन गरी दाताको नामावलीसहित दाताकै नाममा जम्मा हुनेगरी महावीर पुनको हातमा नपढेको थियो । यो कुरा स्वयं महावीर पुनले आफ्नो फेसबुक वालमा उल्लेख गरेका छन् । यस्ता उदाहरणले सामाजिक सञ्जालको सकारात्मक शक्ति देखाउँछ । भावनात्मक ब्याकमेसिलको अधेरो पक्ष सामाजिक सञ्जालको सकारात्मक प्रभावसँगै भावनात्मक ब्याकमेसिलको समस्या पनि बढेको छ । मानिसहरूले आफ्नो दुःख वा समस्यालाई अतिरिक्तित गरेर अभियानलाई सुरु गर्नुपर्ने गर्छ । कुनै व्यक्तिले विरामीको उपचारको लागि आर्थिक सहयोगको नबन्को अघि गर्दै आफ्नो कथालाई अतिरिक्तित गर्छ । तर पछि थाहा हुन्छ, ती व्यक्तिले भनेजस्तो गम्भीर स्थिति विरामीको हुँदैन र उखले आर्थिक लाभ उठाउनका लागि यो अपील गरेको परेमा फेसबुकमा सहयोग अभियान सुरु हुन्छ । त्यसैगरी, कतिपयले आफ्नो जीवनका दुःख घटनालाई अतिरिक्तित गरी सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गर्छन् र सहानुभूति बढ्छन् । पछि थाहा हुन्छ, ती घटना वास्तविक थिएनन् र सहानुभूति बढ्ने अर्थोपागर्नका लागि फुटो कथा बनाइएको थियो । यस्ता घटनाले सहयोगको भावनालाई दुःखको गर्नुका साथै वास्तविक पीडितप्रति विश्वास घटाएको छ । सामाजिक अभियानका नाममा ठगी सामाजिक सञ्जालमा 'सामाजिक अभियान'को पहिचान बनाएर ठगी गर्ने प्रवृत्ति पनि उत्तिकै चिन्ताजनक छ । केही व्यक्तिले आफूलाई समाजसेवीको रूपमा प्रस्तुत गरी सहयोग संकलन गर्छन्, तर त्यसको दुरुपयोग गर्छन् । संकलित रकमको सही सदुपयोग भयो कि भएन भनी कसैले सोध्दा जवाफ गर्दैनन् । कुनै कथित अभियानले 'गार्डमा स्कूल बनाउन

मेघ : धेरै र पराक्रममा वृद्धि हुनेछ । कार्यक्षेत्रमा नयाँ कार्य हात लाग्नेछ ।	गुण : स्वास्थ्यमा ध्यान दिनुपर्ने हुनेछ । आर्थिक पक्ष सजलत रहनेछ ।
वृष : नयाँ स्वरूमा प्रयोगका योग हुनेछ । शत्रुस्य कमजोर भएपनि सन्धि रहनेछ ।	सूर्यदास : उल्लेखी कार्यहरु सुरु हुनेछ । कार्यक्षेत्रमा विशेषरूप सन्धि रहनेछ ।
मिथुन : कार्यक्षेत्रमा विशेषरूप सन्धि रहनेछ ।	शुक्र : विश्वासात्मकतामा ध्यान दिनुपर्ने हुनेछ । परिवारिक मामला सुकिएकोछ ।
कर्कट : कृषि वा पर्यटनबाट मनग्य लाभ पाइनेछ । विश्वासमा बृद्धि हुनेछ ।	कौटिल्य : समेतनमा समेतन बढ्नेछ । नयाँ सम्पत्तिको प्राप्तिका लागि सन्धि रहनेछ ।
सिंह : राजनीतिक क्षेत्रमा प्रभाव बढ्नेछ । साम्प्रत्य जीवन सन्धि रहनेछ ।	कौटिल्य : सैद्धिक क्षेत्रमा सहयोग सिन्धु । विश्वासात्मकतामा ध्यान दिनुपर्ने हुनेछ ।
कन्या : कसैसंग छिटो विश्वास नगर्नुहोस् । स्वास्थ्य र खानपानमा सचेत रहनुहोस् ।	मीन : कार्यक्षेत्रमा विशेषरूप सन्धि रहनेछ ।

# शिक्षा

## आगिक क्याम्पस खोज्दै बागमती विश्वविद्यालय

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयमा आबद्ध हुन प्रदेशका जिल्लास्थित क्याम्पसहरूलाई सार्वजनिक सूचना आह्वान गरिएको छ । हेर्दाहेर्दा प्रदेश विश्वविद्यालय केन्द्रीय कार्यालयले सूचना निकाल्दै विश्वविद्यालयको आगिक क्याम्पसका रूपमा आबद्ध हुन भनेको हो ।



विश्वविद्यालयले आगिक क्याम्पसको रूपमा समापोजन भई सञ्चालन हुन आवेदन दिने सूचना जारी भएको बागमती विश्वविद्यालयका उपाध्यक्ष (डिन) डा. कुसुमराज सुवेदीले जानकारी दिए । उनका अनुसार नेपालका कुनै विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिई प्रदेशभित्र सञ्चालनमा रहेका क्याम्पसहरूले बागमती विश्वविद्यालयको आगिक क्याम्पसको रूपमा सञ्चालन हुनेगरी आवेदन दिन सक्नेछन् ।

आगिक क्याम्पसको रूपमा ग्रहण गर्ने उनको भनाइ छ । सो कार्यका लागि बागमती प्रदेश उच्च शिक्षा ऐन, २०७८, उच्च शिक्षा नियमावली, २०७९ एवम् विश्वविद्यालयको विधान, २०८१ बमोजिम प्रक्रिया अगाडि बढाइने उनले बताए ।

यसअघि मन्त्रालयले विश्वविद्यालयअन्तर्गत रहनेगरी सार्वजनिक विश्वविद्यालय, मानित विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठान स्थापनाका लागि मापदण्ड पुगेका शैक्षिक संस्थाहरूबाट आवेदन पेश गर्न सूचना जारी गरेको थियो । प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयमाहत रहेको प्रदेश उच्च शिक्षा परिषद्को सचिवालय, हेर्दाहेर्दाको निर्णयानुसार विश्वविद्यालय, मानित विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठान स्थापनाका लागि आवश्यक पर्ने मापदण्ड तथा पूर्वाधार पुगेका इच्छुक क्याम्पस तथा शैक्षिक संस्थालाई आवेदन माग गरिएको थियो ।

### बागमती बर्षौटात बन्ध्यापन बाल्ने तयारी

बागमती विश्वविद्यालयले आगामी बर्षैबाट अध्यापन गर्ने गरी काम थालेको छ । हाल विश्वविद्यालयले पाठ्यक्रम निर्माणको कामलाई तीव्र पारेको र विद्यार्थी तथा प्रशासकीय कार्यलाई सहज बनाउन वेबसाइटमाफत सूचना सञ्चार गर्ने कार्य थालिएको डिन डा. सुवेदीले बताए ।

गत २०८० मा स्थापना भएको प्रदेश सरकारले सार्वजनिक विश्वविद्यालय 'बागमती विश्वविद्यालय' बाट प्रदेशलाई आवश्यक दक्ष जनशक्ति निर्माण गर्ने र उक्त जनशक्तिलाई स्वरोजगार क्षेत्रमा प्रयोग गर्नेगरी प्रयोगात्मक शिक्षामा जोड दिनेगरी पाठ्यक्रम तयार पार्न काम भइरहेको उनले बताए । आम विद्यार्थी र विश्वविद्यालयमाथि चासो व्यक्त गर्नेविच अन्तरक्रिया गर्ने र विश्वविद्यालयका प्रगति तथा गतिविधि सार्वजनिक गर्ने उद्देश्यअनुसार विभिन्न छलफल र बसहका माध्यमबाट पाठ्यक्रमलाई व्यवहारिक बनाउने काम भइरहेको उनले बताए । आधुनिक प्रविधिको युगमा शिक्षालाई डिजिटल माध्यमबाट थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यअनुसार स्थापित उक्त विश्वविद्यालयले तीन संकायका ११ विषयमा अध्यापको तयारी गरिरहेको छ । विश्वविद्यालयले आगामी आर्थिक वर्षबाट विज्ञान प्रविधि,

व्यवस्थापन र शिक्षा तथा सामाजिक संकायमा अध्यापनको तयारी गरिरहेको उनले बताए । विश्वविद्यालयले सिभिल इन्जिनियरिङ, कम्प्युटर इन्जिनियरिङ, वातावरण इन्जिनियरिङ र फोहोर व्यवस्थापन, नर्सिङ, बी फर्मा औषधि विज्ञान, जोखिम तथा बीमा व्यवस्थापन, व्यवसाय प्रशासन, सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापन, होटल व्यवस्थापन, कला स्नातक र कानून, एलएलबी ब्याचलर अफ लेजिस्लेटिभ ल, सूचना प्रविधि, बीएडलगायत विषय अध्यापन पराउने तयारी गरेको उनले बताए ।

गरे. सुवेदीका अनुसार सैद्धान्तिक ज्ञानलाई व्यावहारिक प्रयोगसँग एकीकृत गरी समग्र शैक्षिक दृष्टिकोणलाई प्राथमिकता दिइएको छ । उच्च-गुणस्तरको शिक्षाप्रति प्रतिबद्धता, अत्याधुनिक स्रोतसाधन, संकाय विकास र अनुसन्धानमा निरन्तर लगानीमा प्रतिबिम्बित रहने उनले बताए । विश्वविद्यालयले आगामी शैक्षिक सत्रदेखि १३ वटा पाठ्यक्रम निर्माण गरी पठनपाठनको तयारी गरेको उनले बताए । गुणस्तरीय, समावेशी र रोजगारमूलक उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने लक्ष्यसहित अघि बढेको विश्वविद्यालयले नयाँ अवसर सिर्जना गर्नेगरी काम थालेको उनको भनाइ छ । औपचारिक ज्ञान, अनुसन्धान, नवप्रवर्तन तथा व्यावसायिक शिक्षाको क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने गरी छिट्टै नै विश्वविद्यालयअन्तर्गत आगिक कलेजहरू समावेश गर्न सूचना प्रकाशन गर्ने तयारी भइरहेको उनले बताए ।

### कमजोर शैक्षिक संरचना

प्रदेश सरकारले गौरवका आयोजनाहरूको रूपमा निर्धारण गरेर अघि बढाएको विश्वविद्यालयको शैक्षिक संरचनाको अवस्था भने कमजोर देखिन्छ । राजनीतिक दलहरूविचको अन्तरद्वन्द्वमा कारण लामो समय विश्वविद्यालय स्थापना तथा संरचना निर्माणको काम हुन सकेको छैन । प्रदेश सरकारले २०७८ सालमा ऐन जारी गरी प्रदेश विश्वविद्यालय स्थापनाको तयारी थालेको थियो । तयारी थालेको दुई वर्षपछि प्रदेश उच्च शिक्षा परिषद्को कार्यालय स्थापना गरिएको थियो भने तीन वर्षपछि (२०८० वैशाख) बागमती विश्वविद्यालय नामकरण गरी कार्यालय स्थापना गरिएको थियो । विश्व विद्यालयका लागि शैक्षिक संरचना अभाव हुँदा हेर्दाहेर्दा-५ मा भाडाको घरमा कार्यालय खडा गर्नेगरी प्रक्रिया अघि बढाइएको छ भने बोर्ड अफ ट्रस्टीको कार्यालय सामाजिक विकास मन्त्रालयसंगीको अस्थायी भवनमा राखिएको छ । प्रदेश सरकारले विश्वविद्यालयका लागि आवश्यक जमीन, शैक्षिक संरचना तथा प्रशासनिक कार्यालयहरूको व्यवस्थापन गर्न सकेको छैन । बोर्ड अफ ट्रस्टीमा ६ जना सदस्य नियुक्त भई हाल पाठ्यक्रम निर्माणको लागि छलफल भइरहेको छ । विश्वविद्यालयको अध्यापन अध्यापनका लागि आवश्यक शैक्षिक संरचना तथा क्याम्पसहरूको व्यवस्था भइसकेको र विश्वविद्यालयमा अध्यापन पराउने संकाम निर्धारणको काम भइरहेको उनले बताए ।

## नेविसंघले 'स्मार्ट शिक्षा नीति' ल्याउन पहल गर्ने



नेपाल विद्यार्थी संघ (नेविसंघ) ले 'स्मार्ट शिक्षा नीति' ल्याउन पहल गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ । नेविसंघले पत्रकार सम्मेलन गरी 'स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन' (स्वविपु) को चुनावी घोषणापत्र सार्वजनिक गर्दै हरेक विश्वविद्यालय तथा क्याम्पसमा 'डिजिटल लाइब्रेरी' र 'निःशुल्क वाइफाई व्यवस्थापन' का लागि पहल गर्नेसमेत जनाएको छ ।

विद्यार्थी स्वयम्को सक्रिय सहभागिता र नेतृत्वमा डिजिटल माध्यममाफत ज्ञान सिर्जना, संग्रह र प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन, अनुसन्धान, रचनात्मक लेखन, शैक्षिक सामग्री निर्माण तथा डिजिटल पुस्तकालय विस्तारलाई प्रोत्साहन गरिने नेविसंघले घोषणा पत्रमा उल्लेख गरेको छ । यस्तै, त्रिभुवन विश्वविद्यालयका हालसम्मका सम्पूर्ण

शोधपत्र संग्रह गरी अभिलेख निर्माण गर्ने, क्याम्पस परिसरमा सस्तो तथा निःशुल्क छात्रवास व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने, व्यावहारिक शिक्षा सुधार तथा 'गेट इन्टरसिप' कार्यक्रम अगाडि सार्नेसमेत नेविसंघले जनाएको छ । अध्यक्ष दुजाड शोपनी नेविसंघ विद्यार्थीको हक, हित र मुद्दामा सधैं कै इमान्दार रहेको विचार व्यक्त गरे ।

## उच्च शिक्षा पढ्ने विद्यार्थीलाई पालिकाको अनुदान

सरकारले माध्यमिक तहसम्मको पठनपाठन निःशुल्क उपलब्ध गराउँदै आएको छ । उच्च शिक्षा पढ्ने विद्यार्थीले शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आर्थिक रूपमा सबल विद्यार्थीले शुल्क तिरेरै भए पनि गुणस्तरीय शिक्षा लिइरहेका छन् । आर्थिक रूपमा विपन्न परिवारका विद्यार्थीले भने बीचैमा पढाइ छाडेर बस्नुपर्ने वा विदेश पलायन हुने गरेको अवस्था छ ।



तर, यसलाई मध्यनजर गर्दै पर्वतको महाशिला गाउँपालिकाले विद्यार्थीलाई अनुदान उपलब्ध गराउन थालेको छ । पालिकाले आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि उच्च शिक्षा पढ्न प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम लागू गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ । महाशिलाले उच्च मावि, स्नातक वा स्नातकोत्तर अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई छुट्टाछुट्टै अनुदान दिइने गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देवेन्द्र पाण्डेयले जानकारी दिए । उच्च माविमा गणित, विज्ञान तथा नर्सिङ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहनस्वरूप वार्षिक ५० हजार उपलब्ध गराइने उनले बताए । यस वर्ष विपन्न तथा जेष्ठान्दार विद्यार्थीलाई उक्त अनुदान उपलब्ध गराइने पाण्डेयले जानकारी दिए । यसैगरी, विपन्न तथा असहाय परिवारका विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षामा सहज पहुँच पुऱ्याउन भेटेरिन्डरी विषयमा स्नातक अध्ययन गरिरहेका वा अध्ययन गर्न इच्छुकलाई पनि अनुदान दिइने भएको छ । यस्ता विद्यार्थीलाई वार्षिक एक लाख अनुदान उपलब्ध गराइने पाण्डेयले बताए । जुनिसँगै सङ्ख्यामा भए पनि स्नातक तहका विद्यार्थीलाई अनुदान दिइने पालिकाले जनाएको छ । गाउँपालिकाका अध्यक्ष इश्वरीप्रसाद भुसालले आर्थिक अभावका

कारण कोही पनि विद्यार्थी गुणस्तरीय शिक्षाबाट वञ्चित नहोऊन् भन्ने उद्देश्यले विद्यार्थी अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको बताए । उनका अनुसार गाउँपालिकाले मंगलबार एक सूचना जारी गरी १५ दिनभित्र इच्छुक विद्यार्थीलाई पालिकामा सम्पर्क गर्न आग्रह गरिसकेको छ । हाल गाउँपालिकामा कृषि, पशु, स्वास्थ्यसम्बन्धी जनशक्ति र गणित तथा विज्ञान पढाउने शिक्षकको अभाव रहेको छ । यसैले यस्ता विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई वार्षिक एक लाखका दरले चार वर्षसम्म अनुदान दिइने उनले बताए । पालिकामा विज्ञान र गणित पढाउने शिक्षकको अभाव लामो समयदेखि खटिदै आएको छ ।

पढ्ने विद्यार्थीलाई वार्षिक ५० हजारका दरले चार वर्षसम्म सहयोग गर्ने कार्यक्रमसमेत जनशक्तिकै अभाव टार्न लागू गरिएको उनको भनाइ छ । उक्त सूचना लिने विद्यार्थीले पढाइ सकिनेपछि न्यूनतम दुई वर्ष पालिकामा सेवा गर्नुपर्ने सर्त राखिएको छ । यस्तो अनुदानले विद्यार्थीहरूलाई मासिक शुल्क भुक्तानी र स्ट्रेसनरी खरिदका लागि मद्दतमा सहजता हुने पालिकाले अपेक्षा छ । पछिल्ला केही वर्षयता गाउँपालिकाले शिक्षाको गुणस्तर बृद्धिलाई जोड दिँदै आएको छ । पालिकाका सबै सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यममा पढाइ गर्न थालेपछि पालिकाभित्रका निजी विद्यालयहरू स्थापित बनेका छन् । जिल्लाका सात पालिकामध्ये महाशिला मावि निजी विद्यालय नभएको पालिका रहेको अध्यक्ष भुसालले बताए ।

## डहेलोबाट बचौं र बचाऔं

- सलाई, लाईटरजस्ता प्रज्वलनशील वस्तु बालबालिकाले भेट्ने ठाउँमा नराख्नु,
- जंगलमा सलाई तथा लाईटरको प्रयोग नगरी र गर्ने पनि भए सञ्चालनी पूर्वक प्रयोग गरी राम्रोसँग निभाऔं,
- सानो असावधानीले जंगलमात्र होइन आसपासका बस्ती समेत उजाल हुन सक्छन्,
- जग्ग, धन र वनको संरक्षण गर्न, सचेत बनी, डहेलोबाट आफू पनि बच्न र अरुलाई पनि बचाऔं ।

**अनुरोधक**  
**डिभिजन वन कार्यालय**  
ताप्लेज, पात्या  
*-रातोपौटी डटकम*

*-नोकान्तर डटकम*



# भैरहवामा धम्म यात्रा : फूल छरेर भिक्षुको स्वागत

**भैरहवा (स्पन्सेही), चैत ३/** पाँच सय जना श्रामणेर (अल्पकालीन भिक्षुहरूको) यात्रा 'धम्म यात्रा' शनिबार भएको छ । भैरहवाको सिद्धार्थ रङ्गशालाबाट सुरु भएको धम्म यात्रा देवकोटा चोक, बैकरोड, नारायणपथ हुँदै लुम्बिनी गेटमा समाप्त भएको थियो । लुम्बिनी गेटमा हजारभन्दा बढी स्थानीयले श्रामणेरहरूको स्वागतमा उनीहरूको पाऊँमुनि फूल छरेर स्वागत गरेका छन् । धम्म यात्रासँगै श्रामणेरहरूको प्रव्रज्या कार्यक्रम पनि सम्पन्न भएको छ ।



थापा मिलेर बनेको हो । 'धम्म' को अर्थ कुशल कर्म हो भने 'यात्रा' को अर्थ लाग्नु हो । धम्म यात्राको अर्थ कुशल कर्मतिर लाग्नु वा कुशल कर्मसँगै प्रस्थान गर्नु हो । बुद्ध धर्मका विभिन्न १० वटा शील पालना गरेर उनीहरू श्रावणेर बनेका हुन् । उनीहरूलाई पहिलो चिवर प्रदान गरिएको थियो । यसरी श्रावणेर बनेका व्यक्तिले शील पालना, ध्यानका साथै बुद्ध शिक्षामन्थनी कक्षा लिएको भिक्षु श्रीवजीरले बताए । 'प्रव्रज्या भनेको भगवान बुद्धले ज्ञान प्राप्त गर्नुभन्दा अगाडि उनले आफ्नो राजपट र घरगृहस्थ त्याग गरेर सत्यापी हुनुभयो, त्यसैलाई हामीले प्रव्रज्या भन्छौं, श्रीवजीरले भने 'प्रव्रज्या जीवनबाट नै भगवान बुद्धले आफ्नो ज्ञानको मार्ग सुरु गर्नुभएको थियो ।' नयाँ भिक्षुलाई धार्मिक र आध्यात्मिक शिक्षा दिनका साथै समाजमा सहिष्णुता र समानताको मूल्य स्थापित गर्न र विशेषगरी युवापुस्तालाई प्रोत्साहित गर्न भिक्षु प्रव्रज्या कार्यक्रम महत्वपूर्ण हुने गरेको छ । धम्मकाय पत्राङ्गणले सन् २०२३ सालको आरम्भनामा भएको धम्म यात्रालाई बौद्ध समाज नेपालले सहजीकरण गरेको

थियो । भगवान गौतमबुद्ध फागु पूर्णिमाको दिन ज्ञानको प्राप्ति गरेकाले फागु पूर्णिमाको नजिक पर्ने गरी वा वरपेखि धम्म यात्रा गरिँदै आएको छ । गौतमबुद्ध ज्ञान प्राप्तिपछि बुबालाई भेट्नका लागि फर्किए अहिलेको भैरहवा क्षेत्र रहेको स्थानबाट नै फर्केका कारण भैरहवामा धम्म यात्रा गराइएको बौद्ध समाज नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष शंकर गहाले बताए । यसरी प्रव्रज्या हुनेमा स्पन्सेही, पाल्पा, कपिलवस्तु, नवलपरासी, दाङका साथै म्यानार, बाइलुगान्ठ, श्रीलङ्का, इन्डोनेसियालगायत रहेको बौद्ध समाज नेपालका वरिष्ठ उपाध्यक्ष हरिशोभ विश्वकर्माेले बताए । उनले धम्म यात्राका क्रममा श्रामणेरहरूले वृद्ध, बुद्ध मासुली देवदहलगायत क्षेत्रको पनि भ्रमण गरे जानकारी दिए । लुम्बिनीमा सन् २०११ मा एक हजार, २०१५ मा एक हजार एक सय १२, सन् २०१९ मा एक हजार एक सय १९, सन् २०२३ मा पाँच सय र सन् २०२४ मा एक हजार दुई सय ४० जनालाई प्रव्रज्या गराइएको थियो भने यस वर्ष पाँच सय जनालाई प्रव्रज्या गरिएको छ ।

-रमण

## खेलकुद समाचार

### पीएम कप :कोशीको पहिलो जित



**काठमाडौं, चैत ३/**बलिडमा शानदार प्रदर्शन गर्दै कोशी प्रदेशले प्रधानमन्त्री कप पुरुष राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा पहिलो जित निकालेको छ । एक्सट्रिफ आभल मैदानमा भएको खेलमा कोशीले गण्डकी प्रदेशलाई ९ विकेटले हराएको हो । गण्डकीले दिएको ३२ रनको फिरो लक्ष्य कोशीले ८२ ओभरमा १ विकेट गुमाएर पूरा गर्यो । शाकिब हक १६ रनमा अविजित रहे । चिराग साहले १० रन बनाए । गण्डकीका सुवास भण्डारीले १ विकेट लिए । त्यसअघि टस जितेर पहिले ब्याटिङ गरेको गण्डकी ३१ रनमै अलआउट भएको छ । कुनैपनि ब्याटले दोहोरो अंकमा रन जोड्न सकेनन् । अर्जुन कुमालले सर्वाधिक ९ रन बनाए भने सुजन गौतम ६ रनमा अविजित रहे । गण्डकीलाई ३१ रनमै अलआउट गर्न विपिन महतोले ८ ओभरमा १७ रन दिएर ६ विकेट लिए । फिरोदश अन्तारीले ३ तथा दिपेश कंडेलले १-१ विकेट लिए । यस जितसँगै कोशी प्रदेशले पाँचौ खेलमा आएर अंकको खाता खोलेको छ ।

## अर्थ/कपौरै समाचार

### नेप्सेमा दोहोरो अंकले गिरावट



**पाल्पा, चैत ३/** साताको कारोबारको पहिलो दिन नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा दोहोरो अंकको गिरावट देखिएको छ । आइतबार नेप्से परिसूचक २१ दशमलव ६३ अंकले घटेर दुई हजार ७५२ दशमलव ८५ को विन्दुमा फरेको छ । आइतबार ३१६ कम्पनीका एक करोड ३९ लाख ७४ हजार ४५२ किता दशमलव ७९ हजार ३१ पटक खरिद बिक्री हुँदा रू ४८ अर्ब ८३ करोड ६६ लाख ४० हजार ४०७ बराबरको कारोबार भएको छ । सोही दिन व्यापार समूह चार दशमलव ९२ प्रतिशतले बढेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । विकास बैंक समूहको उपसूचक सबैभन्दा धेरै दुई दशमलव २५ प्रतिशतले घटेको छ । बैंकिङ शून्य दशमलव ८०, वित्त एक दशमलव ३९, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ५३, जलविद्युत एक दशमलव २९, लगानी एक दशमलव ७२, जीवन बीमा एक दशमलव ०६,

उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ०१, लघुवित्त शून्य दशमलव ८८, म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव ०४, निर्जीवन बीमा शून्य दशमलव ७२ र अन्य समूह एक दशमलव ५२ प्रतिशतले घटेको छ । सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्यमा आज सबैभन्दा धेरै आठ दशमलव १९ प्रतिशतको वृद्धि देखिएको छ । ग्रीन डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको शेयर मूल्य सात दशमलव ९१ प्रतिशतले घटेको छ । कारोबार रकमका आधारमा आइतबार सबैभन्दा धेरै हिमालयन रिटन्स्योरिन्स लिमिटेडको रू ५८ करोड ६६ लाख आठ हजार तीन सय ४८ बराबरको कारोबार भएको छ । कारोबार भएका शेयर सङ्ख्याका आधारमा भने सबैभन्दा धेरै घलेन्दी हाइड्रो लिमिटेडको ११ लाख ९३ हजार नौ सय ३७ किता शेयर

## पाल्पा सिमेन्ट इन्डस्ट्रिज लिमिटेड प्रस्तावक रही खास खनिज अन्तर्गत चुनढुंगा उत्खनन् कार्य गर्ने खानी सञ्चालनका लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) अध्ययन प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना

**प्रकाशित मिति: २०८१/१२/०४**  
लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत पाल्पा जिल्ला, मायागढी गाउँपालिका वडा नं. ६ (साविक गोठारी गा. वि. स. २ र ५) स्थित घारी क्षेत्रमा निम्न अनुसारको प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न लागिएको छ।

प्रस्तावकको नाम र ठेगाना	पाल्पा सिमेन्ट इन्डस्ट्रिज लिमिटेड, सेन्ट्रल विजिनेस पार्क ५०२, पाँचौ तल्ला, चापावली, काठमाडौं म. न. पा. - ११ ईमेल: dhungeelashok@gmail.com, फोन: +९७७ ९८५१२३२०५३
प्रस्तावकको व्यवहार	नेपाल सरकार, खानी तथा भूगर्भ विभागबाट खास खनिज अन्तर्गत चुनढुंगा उत्खनन् अनुमति प्राप्त उल्लेखित स्थानमा प्रस्तावित खानी सञ्चालनका लागि खानी तथा भूगर्भ विभागबाट खानी योजना र प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणका लागि कार्यसूची (TOR) स्वीकृत मैसरेको छ। भौतिक अवस्थितिको आधारमा प्रस्तावित खानी ठेगाने मित नं. ०९९-१०, स्थल १:२००० मा पर्ने १२६३ मिटरको उचाई विन्दु (नियामक: पूर्व ४६५२६५.०० मि. र उत्तर ३०७५४२.०० मि.) मा रहेको विन्दुलाई मूल बिन्दु मानिने सो वाट पूर्व: २७१० मि., पश्चिम: ४०० मि., उत्तर: ६५० मि. र दक्षिण: १७४० मि. भित्र जम्मा ८.३४ वर्ग कि. मि. को क्षेत्रमा फैलिएको छ। लिज क्षेत्र ८.३४ वर्ग कि. मि. र ९.११ हेक्टर क्षेत्र क्षेत्र (नेपाल सरकारबाट व्यवस्थित राष्ट्रिय वन क्षेत्र ८.४५ हेक्टर, निजी वनमा ०.६६ हेक्टर। चाट बैतिक ३००० टन चुनढुंगा सतही उत्खनन् गर्नु यस प्रस्तावको उद्देश्य हो। प्रस्तावित खानीबाट वार्षिक संशोधन ३०० दिन Semi Mechanized Conventional mining with drilling and blasting operation उत्खनन् विधिबाट चुनढुंगा उत्खनन् गरिनेछ। मायागढी गा. पा. - ६, पाल्पा जिल्ला स्थित घारी क्षेत्र
प्रभाव पर्ने सक्ने जिल्ला / नगरपालिका / गाउँपालिका	पाल्पा जिल्ला

माथि उल्लेखित प्रस्तावको प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयारी गर्ने क्रममा सो क्षेत्रको प्राकृतिक भौतिक प्रणाली, जैविक प्रणाली, सामाजिक प्रणाली, सांस्कृतिक प्रणाली र आर्थिक प्रणाली बीच के कस्तो प्रभाव पर्दछ भनि यकिन गर्न सो स्थानको न. पा. /गा. पा. तथा त्यस क्षेत्रका विद्यालय, अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी तथा सरोकारवाला व्यक्ति वा संस्थाको लिखित राय सुझाव लिन आवश्यक भएकोले यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ (सात) दिनभित्र निम्न ठेगानामा आर्इपुने गरी लिखित राय सुझाव उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध छ ।

प्रस्तावकको नाम र ठेगाना	पाल्पा सिमेन्ट इन्डस्ट्रिज लिमिटेड, सेन्ट्रल विजिनेस पार्क ५०२, पाँचौ तल्ला, चापावली, काठमाडौं म. न. पा. - ११ ईमेल: dhungeelashok@gmail.com, फोन: +९७७ ९८५१२३२०५३
परामर्शदाताको नाम र ठेगाना	गिफ कन्सल्टन्सी प्रा. लि., बालकुमारी, ललितपुर म. न. पा. - ९ फोन: ०१-५१६६३०८ ईमेल: giefconsultancy147@gmail.com

## कालीगण्डकी नदीमा...

...अस्लामाले मोबाइल विस्तारमा नै छोडेर गएको र सिटिटी फुटेज हेर्दा राती क्याम्पबाट बाहिर निस्किएको देखिएकोले खोजतलास गर्ने क्रममा माईचौरस्थित कालीगण्डकी नदीमा मृत अवस्थामा फेला पारिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

यसै कालीगण्डकी नदीमै मृत फेला परेका रास्कोटी रामदी-रानीमहल निर्माणधिन कालीगण्डकी करिडोर सडकमा लेवर काम गर्दै आएका थिए । उनी नदीको किनारमा नुहाउने क्रममा डुबेर बेपत्ता भएका थिए । उनलाई खोजतलास गर्ने क्रममा घटनास्थलदेखि दुई सय मिटर तल पानीमा मृत अवस्थामा फेला पारिएको प्रहरी नायव उपरीक्षक मस्लले बताए । प्रारम्भिक अनुसन्धानपछि अस्लामाको शवलाई पोस्टमार्टमको लागि टिचङ्ग अस्पताल काठमाडौं र रास्कोटीको शवलाई जिल्ला अस्पताल पोटाङ्गको छ । दुवै घटनाको विषयमा अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

## शैक्षिक सुधार गरी क्याम्पसको...

...स्वविद्यु सभापतिमा निर्वाचित भएको खण्डमा थेशिसमा अहिले रहेको समस्या समाधानको लागि पहल गर्ने उनको भनाई छ । उनले पुस्तकविनाको लाइब्रेरीको व्याक, पानीविनाको शी चालय, राजनीति गरिरहेका प्राध्यापक र कर्मचारी आफ्नैको क्याम्पसको मूल समस्या रहेको बताए ।

नेता अर्जुनले आफूले देखेका यी समस्या समाधान र क्याम्पसलाई उत्कृष्ट बनाउन पुन:उम्मेदवारी दिएको उल्लेख गरे । रिसर्चको लागि अनुदान र पारिश्रमिकसहितको इन्टरनसोप र विद्यापीठमै शैक्षिक संरचनाको निर्माण नैविसंघका चुनावी एजेन्डा रहेको उनले बताए । ग्लोबलाईजेशनको युगमा, प्रविधिमा र विज्ञानमा देशका धेरै क्याम्पसहरूले जुन फड्को मारेका छन्, त्यसलाई नयाँ रूपमा ल्याउनका लागि हाम्रो क्याम्पसले गर्नसकेको छैन । त्यसकारण यसमा थप योगदान दिनुपर्ने अवस्था आएको उनको भनाई छ । 'क्याम्पसको शैक्षिक अवस्था, गुणात्मक अवस्था, यो भित्रका प्राध्यापक र कर्मचारीहरूको नियुक्तिको उचित मापदण्डदेखि लिएर क्याम्पसलाई

राजनीतिकरणबाट मुक्त गर्नुपर्छ भन्ने नैविसंघको स्पष्ट धारणा छ । नेता अर्जुनले भने 'हामीले अहिले भनैपर्ने भनाई छ । उनले पुस्तकविनाको लाइब्रेरीको व्याक, पानीविनाको शी चालय, राजनीति गरिरहेका प्राध्यापक र कर्मचारी आफ्नैको क्याम्पसको मूल समस्या रहेको बताए ।

अस्लामाले मोबाइल विस्तारमा नै छोडेर गएको र सिटिटी फुटेज हेर्दा राती क्याम्पबाट बाहिर निस्किएको देखिएकोले खोजतलास गर्ने क्रममा माईचौरस्थित कालीगण्डकी नदीमा मृत अवस्थामा फेला पारिएको प्रहरीले जनाएको छ । यसै कालीगण्डकी नदीमै मृत फेला परेका रास्कोटी रामदी-रानीमहल निर्माणधिन कालीगण्डकी करिडोर सडकमा लेवर काम गर्दै आएका थिए । उनी नदीको किनारमा नुहाउने क्रममा डुबेर बेपत्ता भएका थिए । उनलाई खोजतलास गर्ने क्रममा घटनास्थलदेखि दुई सय मिटर तल पानीमा मृत अवस्थामा फेला पारिएको प्रहरी नायव उपरीक्षक मस्लले बताए । प्रारम्भिक अनुसन्धानपछि अस्लामाको शवलाई पोस्टमार्टमको लागि टिचङ्ग अस्पताल काठमाडौं र रास्कोटीको शवलाई जिल्ला अस्पताल पोटाङ्गको छ । दुवै घटनाको विषयमा अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि [www.shitalpati.com](http://www.shitalpati.com) क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्मेतना दैनिकका आधिकारीक वेबसाईट  
**शितलपाटी** .कम  
[www.shitalpati.com](http://www.shitalpati.com) डिजिटल पत्रिका